

[P. Munch.]

der foreligger til Behandling, maa jeg maaske have Lov til at tilføje, at det er min Opfattelse, at en Løsning paa de Konserveratives Grundlag, i Tilknytning til Admiralernes og Generalernes Forslag, er paa Forhaand udelukket; og en Løsning paa Grundlag af Ministeriets Forslag, en Løsning af blot nogenlunde tilsvarende Karakter til den nuværende Ordning, maa jeg efter Udtalelserne fra de forskellige Sider ogsaa anse for udelukket.

Det er da muligt, at man vil gribe til den Udvej ligesom at hutle sig igennem med det, man har i Øjeblikket. Dette lagde man ligesom til Rette allerede i Fjor; og jeg kan tænke mig, at man atter vil gøre det, at man vil sige, ja, vi trækker det ud, vi lader gaa de halvandet Aar, der er tilbage, og i den Tid ser vi at komme igennem ved Lejlighed at sælge et eller andet, der kan give os Paaskud til en forøget Bevilling til Flaaden eller noget tilsvarende.

Paa den Maade kan man naturligvis hutle sig igennem; og det er muligt, at den højtærede Regering og det Parti, der støtter den, vil foretrække denne Fremgangsmaade. Det vilde, saa vidt jeg kan skønne, svare til den underlige Passivitetstemning, der er over dansk Politik og over saa meget andet for Tiden i Danmark, en vis Tilbøjelighed til i en vis sløv Opgivelse at lade det rulle videre af sig selv, som det kan.

Det er muligt, at dette vil blive Resultatet. Men hvis man beslutter sig dertil — og jeg maa endda sige, at det synes i Øjeblikket at være det sandsynligste —, saa ser jeg ikke nogen Visdom deri, saa ser jeg i Virkeligheden deri kun et Udtryk for den Afmagt, som beror derpaa, at der i dette Spørgsmaal findes tre forskellige Stemninger indenfor Venstre.

Det er min Overbevisning, at man vilde handle meget klogere, hvis man vilde erkende, at vi ikke bør gennemføre en Militærordning i Danmark, som man ikke føler sig tryk paa kan faa en Tilslutning ved en Vælgerafstemning. Vi har tidt og ofte her i Tinget drøftet, hvad der egentlig i Militærspørgsmaalet er Flertal for i det danske Folk. Vi har Gang efter Gang indbudt til en Afstemning derom, en Folkeafstemning om bestemte Forslag, et enkelt eller flere Forslag stillet overfor hinanden. Man har bestandig fra anden Side afvist denne Tanke; og jeg ser ikke rettere end, at de, der tilbyder, anbefaler, opfordrer til Afstemning, viser en større Tro paa, at der er Tilslutning til deres Standpunkt i Befolknin-

gen, end de, der bestandig afviser Tanken om en saadan Afstemning.

Jeg haaber derfor, at man fra de andres Side — ja, fra konservativ Side er det vel haabløst, men at man fra Venstres Side vil forstaa, at Tiden er inde til enten at tage en Forhandling til venstre eller at lade denne Sag gaa ud til en Afgørelse ved Afstemning i Befolkningen.

Hvis man vil tage en Forhandling til venstre, saa er vi, ligesom Socialdemokratiet efter de Udtalelser, som fremsattes i Gaar, rede til en saadan Forhandling. Men vi siger naturligvis paa Forhaand, at hvad enten der nu vedtages en ny Militærordning eller ikke, hvad enten der vedtages det ene eller det andet, saa opgiver vi for vort Vedkommende ikke vort Arbejde for at skabe dansk Militærvæsen saaledes om, at man fjerner enhver Tanke om Løsning af Kampopgaver og samler sig om de Bevogtningsopgaver, vi kan magte, skaber det saaledes om, at Soldatertvangen hører op, og at man tilvejebringer en Nedgang i Udgifterne, der svarer dertil.

Men vi afviser Paastanden om, at denne vor Opfattelse skulde være Udtryk for mindre Interesse for Danmarks Fortsættelse som fri og selvstændig Stat, det danske Folks Tilværelse som et Folk jævnbrydigt alle andre Folk. Naar man i andre Partier mere eller mindre antyder en saadan Opfattelse, saa tror vi, at det kun kan bero paa, at man ikke forstaaer de Vilkaar, under hvilke Folkene lever nu om Dage. Vort Ønske om det danske Folks Selvstændighed, om dets anselige og betydningsfulde Stilling er i ingen Henseende mindre, end Ønsket derom er i noget som helst andet Parti. Men det er vor Opfattelse, at den internationale Nedrustning, der er det første og sidste Middel til at skabe den Tryghedsfølelse, hvorefter Nationerne længes, den kan vi i Danmark kun bidrage til, bidrage til med betydningsfuld Indflydelse, paa en eneste Maade, nemlig derved selv — det ske saa for alle andre — at bryde igennem det Net af Traditioner, de Stemninger af gammel Karakter fra svundne Tider, hvorpaa Militærvæsenet hviler nu, som det har hvilet før.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Fraenkel har Ordet for en kort Bemærkning.

Fraenkel: Det ærede Medlem Hr. P. Munch er jo en Realiteternes Mand, og han kræver, at vi ogsaa i dette Forhold — maa-